

[Undervisnings- og forskningsministeren]

har kendetegnet folkeskolen i 80'erne. Men det bør sikres, at der ikke fortsat bliver tale om en ulige udvikling.

På finansloven vil der også skulle tages stilling til omfordelingen mellem skolerne ud fra skolestørrelsen, det såkaldte omfordelingsforhold. Det nuværende system har medført, at de store skoler har fået meget ugunstige tilskudsvilkår i forhold til de mindre skoler. Situationen er for en række skoler med det nuværende system blevet uholdbar. Derfor vil der i overensstemmelse med forslag fra Frie Grundskolers Fællesråd blive stillet forslag om et omfordelingsforhold på finansloven, der retter op på de nuværende skævheder.

Det er med beklagelse, at jeg må anmode Tinget om en meget hurtig behandling af et omfattende lovforslag. Når jeg mener, det er nødvendigt, at Tinget behandler lovforslaget i denne samling, skyldes det som nævnt ikke mindst hensynet til, at skolerne skal have afklaret deres økonomiske forhold, og flertallet af skolernes organisationer finder det meget nødvendigt, at de nye regler træder i kraft fra den 1. januar 1992. Men jeg vil dog også understrege, at der er tale om et forslag, som i høj grad er blevet til i samarbejde mellem fællesrådet og ministeriet, og som bygger på et grundigt forarbejde.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion og lov om erhvervsuddannelser. (Ændring af bidrag, refusionsordning, arbejds giverkreds, mobilitetsfremmende ydelser m.v.).

(Lovforslag nr. L 193).

Ved lov nr. 796 af 30. november 1990 indføres en AER-finansieringsordning vedrørende særlig undervisning for elever, der ikke kan skaffe en praktikplads. Det har imidlertid vist sig, at finansieringsordningen har en række utilsigtede konsekvenser, som vil kunne imødegås, hvis loven ændres, før arbejdsgiverne skal afkræves de første bidrag pr. 1. juni 1991.

Nærværende forslag, der bygger på en fælles indstilling fra Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark, har til formål at fremkalde et større udbud af lære- og praktikpladser ved en ændret fordeling og beregning af arbejdsgivernes bidrag.

Værkstedsundervisningen m.v. vil blive finansieret ved et generelt bidrag pr. ansat (bortset fra en) for alle private arbejdsgivere. For en række uddannelsessøgende gives et årligt fradrag på 6.000 kr., ligesom der ikke betales bidrag for disse elever. Bidraget fastsættes på de årlige finanslove. I 1991 udgør bidraget 400 kr.

Der indføres endvidere midlertidigt et arbejdsgiverfinansieret lønrefusionstillæg på ca. 20 pct.

For at forbedre ligestillingen mellem elever med og uden uddannelsesaftale vil Arbejdsgivernes Elevrefusion finansiere visse yderligere udgifter samt mobilitetsfremmende ydelser.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Hermed tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om fastlæggelse af regler om visse hverv m.v. ved erhvervsskolerne.

(Lovforslag nr. L 194).

Lovforslaget har sammenhæng med de netop afsluttede forhandlinger mellem på den ene side Finansministeriet og på den anden Centralorganisation II og Akademikernes Centralorganisation om en arbejdstidsaftale for lærere ved erhvervsskolerne.

Forhandlingsresultatet indebærer blandt andet den nyskabelse, at lærernes fulde arbejdstid opgøres til 1.680 arbejdstimer årligt ekskl. ferie som på det øvrige arbejdsmarked. Der er herved taget et betydeligt skridt i retning af en normalisering af lærernes arbejdstidsforhold. Resultatet indeholder desuden en række nye frihedsgrader for erhvervsskolerne, heraf nogle, der udøves efter drøftelse eller lokalaftale med lærerne og deres tillidsrepræsentanter på skolen.

Det indgår i forhandlingsresultatet som en forudsætning for arbejdstidsaftalen, at Undervisnings- og Forskningsministeriet fastsætter regler om anvendelse af ressourcer til visse af de hverv, som lærerne varetager, samt regler om arten, omfanget og antallet af skriftlige opgaver, der skal stilles eleverne ved visse af uddannelserne.

Reglerne træder i stedet for de normer, som i dag er aftalt med organisationerne.

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Lovforslaget skal give undervisnings- og forskningsministeren lovhjemmel til at fastsætte sådanne regler over for erhvervsskolerne. Den nødvendige hjemmel findes ikke i den gældende lovgivning for erhvervsskoleområdet, som har tillagt skolerne en selvstændig kompetence med hensyn til bl.a. den nærmere tilrettelæggelse af undervisningen og anvendelsen af de statslige tilskud. Forslaget, der ganske vist lægger grænser for denne selvstændige kompetence, er nødvendigt for, at Undervisnings- og Forskningsministeriet skal kunne opfylde den nu foreliggende arbejdstidsaftale og dens forudsætninger.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Hermed tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Statens Uddannelsesstøtte.

(Lovforslag nr. L 195).

Lovforslagets primære formål er yderligere forenkling og liberalisering af SU-systemet.

De aktuelle forslag til lovændringer er udarbejdet på baggrund af erfaringer med

- hvilke regler der giver anledning til klager og kritik
- hvilke regler der er vanskelige at forklare og dermed komplicerer det samlede vejledningssystem
- hvilke regler der er vanskelige at administrere
- hvilke regler der kan påvirke uddannelsesadfærd på en u hensigtsmæssig måde.

Den samlede omlægning skal være udgiftsneutral og omfatter derfor også udgiftsbegrænsende forslag, der er nødvendige for at finansiere den samlede omlægning.

Lovforslaget omfatter en række forenkling- og liberaliseringsforslag, der alle er udgiftsneutrale eller udgiftsførøgende.

Klippekortsystemet revideres. Herunder afskaffes klippekortet for ungdomsuddannelser, således at støtte til en uddannelsessøgendes første ungdomsuddannelse ikke er omfattet af klippekortbegrænsningerne. Ordningen om

forsinkelsesklip ændres, herunder omformuleres lovbestemmelsen om yderligere klip ved studieforsinkelser (forsinkelsesklip).

De 18-åriges afhængighed af forældrenes indkomst reduceres. For uddannelsessøgende, der er omfattet af det nye klippekort, bortfalder afhængigheden af forældreindkomst. For uddannelsessøgende, der fortsat er afhængige af forældreindkomsten (dvs. i den første ungdomsuddannelse), forhøjes den øvre grænse for forældrenes indkomst, og kvartalsreglen i forbindelse med ydelse af støtte uafhængig af forældreindkomsten til de 19-årige ændres.

Opsparingsordningen inden for klippekortet revideres. Herunder får alle mulighed for at få dobbeltklip inden for klippekortet.

Bestemmelserne om egenformue bortfalder, fribeløbsordningerne justeres, og bestemmelsen om, at der maksimalt kan udbetales uddannelsesstøtte i en periode, der svarer til den normerede uddannelsestid plus 24 måneder, ophæves.

Alle disse forslag foreslås finansieret gennem nedsættelse af stipendiesatsen for hjemmeboende uddannelsessøgende fra 1.881 kr. pr. måned til 1.790 kr. pr. måned og regler om, at alle støttemodtagere i den første ungdomsuddannelse får stipendium efter satsen for hjemmeboende indtil udgangen af den måned, hvori de fylder 20 år.

Endvidere foreslås det, at adgangen til uddannelsesstøtte til uddannelser i udlandet liberaliseres. Forslaget er udgiftsførøgende. Det foreslås finansieret gennem en ændring af ordningen om stipendier som tilskud til dækning af undervisningsafgift (i indland og udland) samt ved, at flere studerende i udlandet indgår i forbindelse med finansieringen af flere uddannelsespladser generelt.

Endelig foreslås en ændring af bestemmelsen om forrentning af studielån efter uddannelsens ophør. De økonomiske konsekvenser af forslaget vil afhænge af, hvilken forrentning der fastsættes på de årlige finanslove.

Samlet er lovforslaget et nødvendigt led i tilpasningen af støttesystemet til de uddannelsespolitiske krav og en bedre brugerbetjening samt til forenkling og afbureaukratisering af systemet.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.